
Van	Ketenbeleidsoverleg Edu-K
Datum	17 april 2020
Onderwerp	Acties Onderwijs op afstand en privacy

Inleiding

Als maatregel van de Nederlandse overheid in reactie op de uitbraak van het coronavirus / COVID-19, zijn de scholen momenteel gesloten. Op dit moment is onduidelijk hoe lang de schoolsluiting zal duren. Als gevolg hiervan heeft er afgelopen weken een versnelling en ongekende toename plaatsgevonden in het gebruik van digitale leermiddelen voor het kunnen verzorgen van onderwijs op afstand.

Leveranciers en uitgevers hebben hun materiaal royaal en vaak kosteloos beschikbaar gesteld. Dit is binnen kort tijdbestek gelukt mede dankzij de samenwerking binnen Edu-K. Scholen kunnen hierdoor naast hun methode de bijbehorende software of software van andere methodeaanbieders gebruiken. Ook zijn er scholen die een gedigitaliseerde versie (PDF) van de methode of onderdelen hiervan (werkboeken) gebruiken. Daarnaast worden er allerlei tools gebruikt, zowel bestaande als nieuwe, voor het kunnen communiceren en samenwerken op afstand.

Vanuit een gezamenlijk kanaal (www.lesopafstand.nl) dat wordt gefaciliteerd door Kennisnet, wordt inmiddels de nodige informatie voor scholen en ouders ontsloten voor het PO, VO en MBO. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan informatiebeveiliging en privacy en de aandachtspunten die hieruit voortvloeien ten aanzien van onderwijs op afstand.

Acties tot nu toe

Binnen Edu-K is op tactisch niveau de laatste tijd wekelijks gesproken over de aandachtspunten voor de huidige situatie, zoals privacy in relatie tot gebruik (gratis) leermiddelen, richtlijnen op het gebied van eindtoetsen en schoolexamens, het monitoren van effectiviteit m.b.t. gebruik leermiddelen in thuissituaties en de gevolgen voor het start van het schooljaar (beschikbaarheid leermiddelen / devices).

Op het gebied van privacy is de Ketenadviesgroep Privacy (voorheen TOP) geconsulteerd, en zijn de volgende acties afgesproken. De voortgang van de acties wordt in het ketenbeleidsoverleg teruggekoppeld.

Wijzen op risico's m.b.t. gebruik nieuwe producten

Er zijn risico's verbonden aan het werken met de producten van de grote techbedrijven en nieuwe spelers die als gevolg van de laatste ontwikkelingen terrein winnen, ook in het onderwijs. Een goed voorbeeld hierbij is ZOOM, een app voor video-conferencing, die momenteel door veel scholen gebruikt wordt.

Actie 1:

- Er wordt op www.lesopafstand.nl al verwezen naar video-apps die zijn aangesloten bij het Convenant. Kennisnet wordt gevraagd om op www.lesopafstand.nl ook te verwijzen naar het artikel over ZOOM: <https://www.kennisnet.nl/artikel/7977/kennisnet-zoom-gebruiken-kies-een-veiligere-alternatief>
- Zie ook Actie 3

Afsluiten verwerkersovereenkomsten

Recent hebben uitgeverijen gratis digitale licenties verstrekt aan scholen om ze te ondersteunen. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is het sluiten van (nieuwe) verwerkersovereenkomsten. De rolverdeling en de afspraken in het Convenant en de bijbehorende verwerkersovereenkomst, moeten hiervoor de basis blijven vormen en opnieuw onder de aandacht worden gebracht.

Actie 2:

- De sector- en brancheorganisaties communiceren in hun achterban het belang van het Convenant, de rolverdeling die daarin is afgesproken en stimuleren scholen (als verwerkingsverantwoordelijke) en leveranciers/uitgeverijen (als verwerker) om verwerkersovereenkomsten (conform het model van het Convenant) af te sluiten voor (nieuwe) onderwijsmiddelen die gebruikt worden, mede als gevolg van de ontstane situatie. De communicatie met de achterban wordt met de andere ketenpartijen in Edu-K gedeeld, zodat men op de hoogte is van de berichtgeving hierover richting scholen.

Aansluiten Convenant en AVG-compliance

Er is de afgelopen jaren vanuit Edu-K veel moeite gedaan om lokale, gespecialiseerde leveranciers van digitale onderwijsmiddelen te laten voldoen aan de eisen van de AVG en aan te laten sluiten bij het Convenant. Er komt vanuit de overheid meer aandacht voor de grote techbedrijven die ook in het onderwijs een grote rol spelen. Gezien de huidige ontwikkelingen neemt het gebruik van clouddiensten bij deze spelers in ras tempo toe. Deze partijen dienen ook te voldoen aan de AVG.

Actie 3:

- OCW brengt met raden/Kennisnet in kaart welke acties er nu al worden ondernomen richting partijen zoals Microsoft en Google op het gebied van AVG-compliance. De brancheverenigingen zullen in hun gesprekken met deze leveranciers hier ook aandacht voor vragen. De uitkomsten hiervan worden binnen Edu-K gedeeld.